

IV. évfolyam, 86. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - - - - 12 fillér

Megjelenik vasárnap és csütörtök
reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDÉK, 1908. ==

november 1. vasárnap
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.
ahová a lap szellemi és anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Vizvezeték.

Ujvidék, 1908. okt. 31.

Nem ismertünk fontosabb, sürgősebb, a város egészséges fejlődésére kihatóbb kérdést, mint amilyen az általános víz-ellátás és általános csatornázás kérdése és azért figyelemmel kísérjük az előkészítés minden mozzanatát és nem vesszük le az egész kérdést napirendről, a míg csak nem látjuk kibugyogni a vízvezeték kristály forrásait a vezetékek házi és utcai csapjain.

Nemcsak jó ivóvízre van szükségünk, hanem háztartási és ipari célokra alkalmas és elegendő vízre; továbbá tűzoltáshoz, utcák locsolásához és kertek öntözésére is. Most, hogy a Duna vize a szokottnál alacsonyabban áll: a tó vize is kiapadt és kutakat kell építeni, hogy úgy-ahogy a locsoló kutak vízszükséglete fedezve legyen. Ez tarthatlan ázsiai állapot.

Mult vasárnapi számunkban jeleztük azokat a műszaki, pénzügyi és közigazgatási viszonyokat, melyek a vízellátás megoldása elé akadályokat gördítenek. Ez alkalommal részletesebben kívánunk foglalkozni a vízellátás műszaki problémájával.

Az első és általában a legfontosabb kérdés a vízbeszerzés kérdése. Ezzel a kérdéssel foglalkozott e napokban a vízvezetési és csatornázási bizottság is.

És örömmel konstatáljuk, hogy a bizottság számos tagja vett részt az ülésen és érdeklődéssel hallgatta a vízvezetési előmunkálatokat vezető városi műszaki tanácsos előterjesztéseit és a munkálatok felülvizsgálatára meghívott Farkass Kálmán miniszteri osztálytanácsos szakvéleményét és felvilágosításait és azok alapján elhatározta, hogy a próbakut építését a város Kócsi Sándor kútúró mesterre bizza, előbb azonban a víz minőségét újból vizsgálta meg, mert az eddigi kémiai vizsgálatok között eltérések vannak.

A víz minőségét illetőleg kérdést intéztünk Orbán Ignác városi műszaki tanácsoshoz, mint aki a vízbeszerzés kérdésének megoldására vállalkozott és a következő felvilágosítást nyertük:

Ujvidéken a vízbeszerzésnek csak két módjáról lehet szó. Nevezetesen vagy artézi vizről, vagy Duna vizről. Felső talajvíz, melyre Stielly akarta a vízmű-

vet alapítani, nem jöhet szóba, mert az nagyon kemény és ennél fogva sem háztartási sem ipari célokra nem elég alkalmas. Artézi víz és Duna víz között kell tehát választani és a választás nem nehéz. Ha találunk jó minőségű artézi vizet kellő mennyiségben, föltétlenül artézi vizet kell beszerezni, mert az bakteriummentes; ha pedig akár minőségileg, akár mennyiségileg a város közelében található artézi víz az igényeket ki nem elégíti, nincs más megoldás, mint áttérni a Dunavízre való ellátásra. Különböztetünk két Duna vizet, mert külső fertőzéseknek van kitéve és csak mesterséges szűrés után szolgáltatható ki a lakosságnak, ami higiéniai szempontból szintén aggályos. Ma tehát a kérdés az: található-e a város közelében jó minőségű és kellő mennyiségű artézi víz?

Eddig azt tudtuk, hogy a városban és a határban található artézi víz minősége jó, most — mielőtt a vízbőség megállapítása céljából furandó próbakut építését megkezdendők, négy vegyészeti laboratóriumhoz küldtünk vízmintákat vegyelemzés végett és az első eredmény, amelyet kaptunk, szemben az eddigi tapasztalattal és eddigi adatokkal, az volt, hogy a víz keményebb, mint kellene.

Ez az eredmény — bár első pillanattól tévesnek látszott — kissé lehangolta a bizottságot. Azonban a bizottsági tárgyalás befejezése után megérkeztek a többi vegyelemzések és igazolták, hogy a víz kitünő minőségű tipikus artézi víz.

A kérdés első része tehát meg van oldva, mert éppen ott, ahol a próbafurások a leghatalmasabb vízvezető rétegeket tárták föl, a víz minősége kitünő.

Rövid időn belül megkezdjük a próbakut építését 40 centiméter átmérőjű csövekből 15 méter hosszú szűrővel. Ha a legalább hat héten át éjjel nappal folytatandó szivattyúzás eredménye az lesz, hogy egy ilyen kútból naponta 4—5 ezer hektoliter víz állandóan szivattyúzható, a vízbeszerzés kérdése megoldottnak tekinthető, mert az eddigi próbafurások adatai szerint a vízvezető réteg olyan széles, hogy 10 ilyen kút furható anélkül, hogy egymás vízbőségét alterálnák.

Ez a próbakut a végleges vízműnek már egy részét képezné, úgy hogy

annak költségeit az előmunkálati költségekből kikapcsolva, alig marad 10.000 k. az előmunkálatokra. Erős remény van hozzá, hogy ezzel az aránylag csekély költséggel nagy eredményeket érünk el; de biztosnak még sem mondható, mert az a néhány — összesen 11 — furás, melyet az egész határban végeztünk, a geológiai alakulásokról nem ad teljesen megbízható képet.

Eddig a műszaki tanácsos információja, melyhez még csak azt fűztük hozzá, hogy mi is reméljük a sikert, mert a város közönsége immár türelmetlenül várja nemcsak a vízbeszerzés megoldását, hanem a művek kiépítését is és örömmel fogjuk üdvözölni a város vezetőit, ha minél hamarabb, minél kevesebb költséggel és minél jobban oldják meg a vízellátás kérdését.

Katonaságot Ujvidéknek!

A Határőr legutóbbi számában felvetettük a téli kikötő eszméjét, melyet a mai viszonyok mellett felette aktuálisnak és legjobban keresztülvihetőnek tartunk. Megemlítettük ezzel kapcsolatosan, hogy a monitorok ezentúl a földrajzi és természeti fekvésénél is erőpredestinált Ujvidéken állomásoznak.

Cikkünk városszerte élénk visszhangra talált. Mindenki örömmel üdvözli a felvetett eszmét és nemcsak polgári, de magasabb állású katonai körökben is elhangzott vélemények szerint az eszme nek testté öltését semmiféle elfogadható indok nem hátráltatja, úgy, hogy ha a város eziránt főispánunk és országgyűlési képviselőnk hathatós vezetése alatt megfelelő lépéseket tesz, mindkettő hamarosan megvalósítható lesz.

A torony alatt is szívesen fogadták a tervet és mint a város érdekében levőt, melegen felkarolják. Amint értesülünk, Balla Aladár dr. főispán, aki minden alkalmat megragad, hogy szülővárosa fejlődése érdekében a tőle csak telhetőt tegyen, — november első napjaiban rendkívüli városi közgyűlésre hívja egybe Ujvidék törvényhatóságának bizottsági tagjait, hogy ott az eszmét az első sorban illetékes tényező előtt tárgyalhassa és már a képviselőház november 10-én kezdődő ülészakának első ülésén a város eziránti kívánságát a miniszterek tudomására hozhassa.

BOGDÁNY

és TÁRSA

UJVIDÉK,
Tökölly Imre-utca 11. sz.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

MENYASSZONYI KELENGYE

finom vászon és fehérnemű szükségleténél sziveskedjék KRÓN KÁROLY FIA vászon és fehérnemű áruházához UJVIDÉKEN alapítva 1860-ban fordulni,

ahol minták és költségvetések szívesen állnak rendelkezésére.

Nem akarunk eszmék felvetésével „jóeszmék-tultengésébe” esni, de azt hisszük, hogy ezzel a küldöttségjárás-sal egyidejűleg a fenti kérelemmel párhuzamosan Ujvidék részére katonaságot is kérhetünk.

A wieni „Zeit“ egyik legutóbbi számában hirt adott arról, hogy a pozsonyi utászvezetést nem, ahogy eleinte tervezték, Krakóba, hanem Péterváradra fogják áthelyezni. Péterváradon a katonai kincstár új laktanyákat volna kénytelen építeni. Kérje meg a küldöttség a honvédelmi miniszter útján a hadügy-minisztert, hogy az utászokat helyezzék Ujvidékre, ajánlja fel a város, hogy a részükre szükséges laktanyákat, természetesen a szokásos bérösszeg ellenében, megépítteti. És kérjük Ujvidék részére lovaságot is, legalább két eskadron.

Nem telhetetlenség szól belőlünk. Az utászokra nézve mindegy lehet, hogy Péterváradon vannak-e, vagy Ujvidéken, — a lovaság — ez volna az egyedüli kérelem, mely által városunk élénkülne, a város a katonai kincstár sok tizezéséhez jutna és amellet a lovaság idehelyezésével városunk társadalmi életében is kedvező változás állana be.

Egy kalap alatt — el lehetne miud-ezt intézni.

Ha keveset kérünk, nem kapunk semmit, ha többet kérünk, tán kapunk valamit.

A követelésekből engedni, — ahogy az egyszeri ember mondta, — ráérünk mindig.

Ujvidék pedig, ha többet kérünk, csak nyerhet.

HIREK.

Nemeslelkűség. Az ujvidéki I. nőegylet fáradhatatlanul buzgólkodó elnöke: Piukovich Ferencné urnó sokkal ismertebb a közjótékonyosság terén városszerte, semhogy külön dicsőre szorulna a szegények megvigasztalására, nyomoruk enyhítésére irányuló tevékenységére. Nincs a jótékonyág neme, melyet Piukovich Ferencné urnó nem gyakorolna, sem az alkalom jót tenni, melyet fel nem használna. Most is, hogy a vörheny-betegektől izolált és a járványkórházzá átalakított szegényházban elhelyezett gyermekeknek az otthon örömeit pótolja, egy csomó játékszereket vett s ezekkel ajándékozta meg a szülői házból kihelyezett gyermekeket s után járva gondoskodik, hogy az otthon hiányát ne érezzék.

Házi estély. Az ujvidéki magyar kaszinó legközelebbi házi estélye e hó 14-én tartatik meg s arra — mint halljuk — már most készülnek szépeink, akiknek a f. október 24-én

lefolyt első estély oly kedves és kellemes estét nyújtott.

Előléptetés. Wizinger Gábor ujvidéki földinket, a zentai agrártakarékpénztár főkönyvelőjét a szabadkai Alföldi Bank r. társaság Bécsben létesített fiókjának igazgatójává választotta meg.

Vizelemzés. A pirosi uton folyó IX. sz. próbafúrás vizének vegyelemzése, mint értesülünk, igen biztató. Ugyanis nemcsak Dr. Szilágyi budapesti magánvegyész és hites törvényszéki szakértő, de a m. Államvasutak vegyészeti laboratoriuma is keménységét 10-1 fokban állapította meg, tehát háztartási, ipari célokra és ivóviznek egyaránt alkalmas, tipikus ártézi viznek és minőségét kitűnőnek minősítette.

Aroképes igazolványok kiváltása. Az aróképes igazolvány alapján féljegy váltására jogosultak ez uton felhivataak arra, hogy az igazolványnak jövő 1909-re leendő meghoszábitása végett a vár. jegyzői hivatalban folyó november 4. déli 12 óráig jelentkezzenek.

Az ujvidéki keresztény szociális Egyesület f. nov. 15-én, mint alakulásának évfordulóján egyleti helyiségének udvarán (II. Rákóczi Ferenc-utca 4. Adamovich-féle házban) gyűlést tart, amelyen a budapesti keresztény szociális kiküldöttje fog beszélni. Ugyanaz nap este „Erzsébet” nagyszálló dísztermében színelőadással és tánccal egybekötött kedélyes estélyt rendez.

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál okt. 23—30-ig bejelentett születések 27, még pedig 16 fiu, 11 leány; meghalt 24.

Eladó gramofon. Egy jó karban tartott gramofon, a hozzá tartozó lemezekkel együtt előnyös áron szabad kézből eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Impozáns temetése volt okt. 30-án Weisz Károly kőművesnek, az ujvidéki keresztény szociális kőműves szakszervezet hirtelen elhunyt elnökének. Építőmunkás szaktársai mintegy 200-an kettős sorokban kísérték utolsó útjára a temetőbe, ahol Budanovich Lajos e. titkár gyászbeszéddel bucsuztatta. Beszédében azon érdemét emelte ki, hogy a hazafias és vallásos eszmék buzgó harcosa volt s hogy mindig önzetlen becsületességgel küzdött a munkásság jóléteért. Lélekemelő volt a kegyeletnek ezen impozáns megnyilatkozása az egyszerű, de érdemes munkásember iránt.

Elfogott leánykereskedő. Rendőrségünk jó fogást csinált a napokban; Urosevits sz. Juhász Mária — temerini születésű, belgrádi illetőségű — leánykereskedőnőt sikerült tetten érni ép akkor, midőn Hönig Ilona kalocsai leányt Ujvidéken a vonatnál bevárva, Belgrádba akarta szállítani egy nyilvános házba. Rendőrségünk 100 k. büntetésre, illetve megfelelő elzárásra ítélte s ennek kitöltése után eltolon colja, egyszersmindenkorra kitiltván Ujvidék területéről.

Klementieff hangverseny. Klementieff Leon, a szentpétervári cári opera első drámai tenorja, aki nemcsak Oroszországban, de az egész zenei világban hírnévre tett szert, e hét valamelyik napján a Mayer nagy szálló vigadótermében fog egyetlen hangversenyt rendezni. Klementieffnek hatalmas és kellemes hangja van és ami legfeltűnőbb, érces és erős hangja a piano-ban is felette kedves. Ez pedig a drámai tenoroknál a legtrikább esetek közé tartozik. A zeneileg legképzettebb olaszok is gyönyörűséggel hallgatták a jeles orosz énekes elragadóan szép hangját. A leghíresebb baritonista, Ruffo Titta ahányszor orosz földön vendégszerepel, szinte feltételül köti ki magának, hogy hangversenyein Klementieff Leon is közreműködjék, Rubinstein Neron-jában a címszerepet Klementieff Leon kreálta. Tizenöt évig nem akadt énekes, aki erre a nehéz énekpártiera vállalkozott volna, míg a szentpétervári opera Neront vele adatta elő óriási sikerrel. Legközelebb Olaszországban fogja Neront énekelni. A hangverseny idejét a kérelmezett belügyminiszteri engedély megérkezése után állapítják meg. — Kisérteben Kosarin Sándor neves orosz drámai művész van. Bővebbet a falragaszokról fog a közönség megtudhatni.

Zárólövészet. Az ujvidéki céllövészegyesület f. október hó 11, 18. és 25-én tartotta meg az idei zárólövészetet, mely alkalommal összesen 800 lővés tétellett a 10 körű, 200 m. távol céllapokra. Díjnyertes lón, még pedig a) mély lővésért: Derner L. (X), Stoy V., Witz F., Lobenstein K. és Tausch J. (IX); b) találó lővésért: Hesz Fr. 1/31, Lobenstein K. 1/16, Stay V. 1/14, Embery M. 1/14, Tausch J. 1/13.

Nemesi előnév. Király ő felsége Kárdson Gyula kir. tanácsosnak, B. Bodrog vármege nyug. alispánjának és törvényes utódainak régi magyar nemességük épségben tartása mellett, a bozsoki előnevet díjmentesen adományozta

Megszűnt kutyazár. A legutóbbi elrendelt kutyazár határideje okt. 28-án járt le és így az a mondott napon megszűntetve lón — az ebtulajdonosok nem kis öröme.

Osód. Az ujvidéki kir. törvényszék Mas-sing György palánkai földmives és sertéske-reskedő s neje ellen a csődöt elrendelte s tömeggondnokul Dr. Szőke József palánkai ügyvédet nevezte ki.

Jubileum. A lelkészi pályán sikeres munkásságban eltöltött, közjóra irányuló szolgálatainak 25-ik évfordulóját érte meg Róth Béla óverbácsi ág. ev. lelkész, melyet tisztelői és ismerősei a szeretet ünnepévé avattak okt. 25-én A mondott napon d. e. fél 10 órakor ünnepi istentisztelet volt, melyen Stiegelmar János cservenkai lelkész az oltári imát, Wagner G. Adolf ujverbácsi lelkész pedig az ünnepi egyházi beszédet mondotta, magas szár-

Sirolin

Elleni az étvágyt és a testnedv, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izmándást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindhogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjem mindenkit „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Ár a tucatért 4—krona.

nyalásu, remek szónoklatban alkalmazva az írás szavait az Unnepelt érdeműs működésére, mit Róth Bélának mélyen megindító hálalmája követett. Az istentisztelet után Ó- és Ujverbász kettős községnek mintegy 20 különdöttsége tisztelgett a közbecsülésnek örvendő jubiléus előtt, kinek saját egyházközsége egy értékes ezüst irókészletet nyújtott át emlékül. A jubileumi ünnepélynek ezt a részét déli 1 órakor a jubiláló lelkész lakásán szűkebb családi és baráti körben díszbeid követte, melyen szebbnél szebb lelkes felkészöntők méltatták a község közjavának előmozdításán fáradozó jubiléus érdemeit.

Bosszúból lőtt a csendőrré. Kapusi György csendőrvezető okt. 23-án este egy járőr kíséretében Nádalya községben cirkálva, egy lármás duhaj legényekből álló társasággal találkozott. A csendőrök csendre intették a legényeket, azután pedig a község házában levő rendőr-laktanyába tértek. Éjfél tájban az utca felől lövés dördült el, mely az ablaknak háttal ülő Kapusi csendőrvezetőt találta, aki súlyos sebesülést szenvedett. A tettest csakhamar sikerült elfogni Preradov Dániel 25 éves földmives személyében, aki a csendre intett társasághoz tartozott és bosszúból sütötte el revolverét Kapusira. A merénylőt elfogták és Ujvidékre szállították a kir. ügyészséghez.

Kiss szerencsése nagy! Köztudomásu, hogy a m. kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyerési esélyeket nyújtja. Nagy nyeremények mellett számos kisebb nyeremények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsátott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsését. Ezer és ezer ember lett ily uton szegényből gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának húzása november 19. és 21-én lesz. Tegyen szerencsekísérletet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert Kiss bankházában (Budapest, Kossuth Lajos-utca 13.), mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert Kiss szerencsése nagy!

Baleset szerencsés kimenetellel. A Titelfelé közeledő vonat utasai hajmeresztő jelenetnek voltak szemtanúi a tiszakálmánfalvai pályaudvaron a napokban, amidőn a vonat tolatása közben az egyik vasuti kocsifékező egyensúlyát veszítvén, a vonat alá került. A

gondviselés különös jóakaratóból a sinek hosszában terült el; a személyzet észrehevén a veszedelmet, fékezett, ám így is öt kocsi keresztülhaladt az elbukott vasutas felett, akiknek az ijedségen kívül más baja nem lett.

Kivándorlások a Bácskából. Megyénkből szeptember hó folyamán Amerikába 453, Németországba 47, Szerbiába 84 és Romániába 4 bácskai egyén váltott utlevelet.

Bortárház Szabadkán. Szabadkán bortárház létesítését tervezik. A tervezet szerint a részvényesek összes mustermésüket a *közös pincébe* szállítanak be, hol a bort közös hordókban kezelik. Az eladásból befolyó összeget pedig a költségek levonása után a beszállított mennyiség arányában felosztják a termelők között.

Állami kedvezmény egy bácskai gyárnak. A kereskedelemügyi miniszter a törvényben meghatározott állami kedvezményeket a honi fonó- és kötélverőgyár részvénytársaság cégnek *hódsági* kenderfonó- és kötélverőgyári telepe részére 15 évre engedélyezte.

Érdekes beszámolás. A XXII. magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték az imént ért véget. A közönség jogosan kíváncsi rá, hogy a főnyeremények kikhez jutottak. Csak-hogy nálunk a főnyeremények nyertesei valószággal menekülnek a nyilvánosság elől. A sorsjegyek főelárusítóinak könnyen érthető okokból a legszigorubb diskreciót teszik kötelességévé s a főelárusítók azt a diskreciót megőrzik. A 600,000 koronás nagy jutalmóját, továbbá a 400,000, 200,000, 100,000, 90,000, 80,000 koronás stb. főnyereményeket, szóval a XXII. sorsjáték összes nagy nyereményeit ismét hazánkban nyerték. A legszigorubb diskreció sem akadályozhatja meg azt, hogy néha egy-egy főnyeremény sorsáról közelebb adatok nyilvánvalókká ne legyenek: olyankor, amikor maguk a nyertesek nem tartják szükségesnek, hogy titokban maradjanak. Ezuttal például nem maradt titokban, hogy a 600,000 kor. jutalom egy negyedét — 150,000 koronát — Tormássy Imre, a Városi Villamos Vasut kalauza nyerte meg. Egy másik negyede egy állás nélkül lévő pincér két nyolcad sorsjegyre esett. A boldog nyertesnél albréletben lakik egy szegény asszony s neki a szerencse az osztálysorsjáték jutalmának $\frac{1}{8}$ (75,000 koronát) juttatta. Ugyanennyit nyert $\frac{1}{8}$ sorsjeggyel egy kőbányai gyári munkás s egy budapesti magántisztviselő. Nagyjában ezek a lefolyt

sorsjáték főnyereményeinek nyilvánosságra jutott adatai.

Legfinomabb csemege-különlegességek, folytonos újdonságok *Wagner* testvéreknél Ujvidéken.

Nyílt-tér.

Gomolygó köd fűdi a mezőt

és beköszöntött az év legveszedelmesebb időszaka, a november. Ilyenkor az emberek több napon át betegek, mint egészségesek és mindig ugyanegy baj: hurut, köhögés, kiszáradt torok, nehéz nyelés, szűk lélekzés. stb. De vigasztalásul szolgálhat, hogy Fay valódi szodeni ásvány-pasztilái nem engedik meg a bajok nagyranövését és a mellett használatuk oly kényelmes és kellemes, hogy az ember megszabadul a meghűléstől, a nélkül, hogy tudná, hogyan. A ki még nem próbálta, tegyen egy kísérletet. Egy *skatulya I K. 25 fillérért minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvízkereskedésben kapható.*

Vezérképviselő: Ausztria-Magyarországra: W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.

Főraktár Budapeston: Egger Leó dr. és Egger J., VI. Váci-körút 17. Kochmoister Frigyes utóda, V. Hold-utca 8. Thallmayer és Seltz, V. Zrínyi-utca 3. Török József, VI. Király-utca 12.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ

Felelős szerkesztő: Pap Sándor.
Társzerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Szólló ürmös.

Van szerencsém a tisztelt közönség tudomására hozni, hogy mátol fogva a legfinomabb karlócai szólló ürmös kerül vendéglőmben kimérésre.

Más finom borokat is — házon kívül is — **olcsó árban adok.**

Koplovics József,
vendéglős.

Vérszegénység

ellensúlyozásául tessék SCOTT-féle Emulsiót használni, a mely a **vért gazdagítja** és a test husát szilárdá és egészségessé teszi.

A Scott-féle Emulsió

egyaránt hatásos fiatalnak és öregnek. A gyors javulás meglep és kielégít.

Próbálják meg

és meg fognak erről győződni, mint ahogy ezren és ezren győztek meg róla az utolsó 32

évi lefolyása alatt.
Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.
2—5 Kapható minden gyógyszerárban.

ALKALMI VÉTEL.

Van szerencsém n. é. közönségnek tisztelettel tudomására adni, hogy **1000 méter valódi angol férfi szövetet igen olcsó áron** sikerült beszereznem s azt — mig a készlet tart — üzletemben **kicsinyben** árusítom.

A készlet **ősz-téli** és **nyári** árúkból áll, miáltal mindenkinek alkalma nyílik szükségletét **olcsón és jól** beszerezni.

A n. é. vásárló-közönségnek mindazonáltal saját érdekében áll, hogy b. látogatásával **mielőbb** — mig a választék **dus** — megismerjen.

Kiváló tisztelettel

BÖHM IGNÁCZ Kossuth Lajos u. 20.
AZ ARANY PILLANGÓHOZ.

1—2

Gyümölcs élvezete után a gyomor indispozíciója stb., valamint cholera ellen leghatásosabb

óvszerül
igyék

COGNAC-ot

gróf Keglevich István utóda,
Promontor hírneves gyárából.

**CSAK
BRESSLAUER
női ruha szalonjában**

Ujvidék, Duna-utca 22.
készítetnek a legjobb angol
kosztümök, francia
toalették

és
**MENYASSZONYI KELENGYÉK
A LEGOLCSÓBB ÁRAKON.**

9-10

Még azokat is, akik éveken át mást
használtak, meghédította a valódi

**ERŐ
SÓSBORSZESZ,**

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos házi készítmény várni lehet.
Oro az egészségek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószor.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 ml., 40 ml., 1 és 2 koronás üvegekben.
Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS laboratorium, GYÖR.
Kapható mindenütt.

8-20

**RETHY BELA
GYÓGYSZERESZ
PÉMETEFÜZÜKORKA
BÉKÉSCSABÁN
ARA 60 fillér.**

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
Réthy-féle penetefü cukorkánál.
Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1. doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiónak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhíven, oszónál és meghűléseknél, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és újszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

**A legjobb kutyalepény
Fattinger kutyalepénye,**

mely minden enemü tápszerek közül a legjobb alkatórészeket és táperőt birja.
50 kg. 23 kor. — 5 kg. portomente-
sen 3-20 korona.

Fattinger Puppy-féle bisquit
fiatal kutyák számára
50 kg. 26 kor. — 5 kg. portóm. 3-50 kor.
Prospektust ingyen küld

**Fattinger szab. kutyalepény- és baromfi
tápszerei gyára W. Neustadt.**
250 felüli első díjak.
Fattinger tápszerei állatorvosi ellenőrzés
21-26 alatt állnak.

257717/F. II. 1908.

Uj motoros menetrend életbeléptetése a kaposvár-mocsolád-siófoki vonalon.

A kaposvár-mocsolád-siófoki vonalon f. október 15-étől uj motoros menetrend lépett életbe E szerint a Kaposvárról jelenleg r. 4 óra 40 p. induló motoros vonat ez időponttól kezdve továbbra is a jelenlegi menetrend szerint közlekedik.

A jelenlegi menetrend szerint közlekedő többi vonatok helyett, a következő vonatok fognak közlekedni: **Kaposvár-Siófok között:** Kaposvárról reggel 8 óra 15 perckor, a Fonyódi fürdőtelepről és Barcsról oda érkező vegyes, az Ujdombovárról érkező személyszállító gyorssteher és a Fiuméből érkező gyorsvonathoz csatlakozó motoros vonat indul, mely Siófokra déli 12-25-kor érkezik és ott csatlakozik a déli vasutnak Budapestre közlekedő személyvonatához. Kaposvárról déli 12-40-kor, a Budapestre érkező gyors és Fiuméből érkező személyvonathoz csatlakozó motoros vonat indul, mely Siófokra d. u. 4-44-kor érkezik és ott csatlakozik a déli vasut Budapestre és Nagykanizsára közlekedő személyvonataihoz. Kaposvárról d. u. 5-58-kor a Fiuméből érkező gyorsvonathoz csatlakozó motoros vonat indul, mely Siófokra éjjel 10-9-kor érkezik és ott csatlakozik a déli vasut Pragerhofba közlekedő gyorsvonatához.

Ellenirányban: Siófokról d. e. 8-5-kor a déli vasut Pragerhofból érkező személy- és gyorsvonatához csatlakozó motoros vonat indul, mely Kaposvárra déli 12-18-kor érkezik és ott csatlakozik a Budapestre közlekedő személy és Fonyódi-fürdőtelepre közlekedő vegyes vonathoz. Siófokról d. u. 1-28 kor a déli vonat Nagykanizsáról érkező személyvonatához csatlakozó vegyes vonat indul, mely Kaposvárra esti 7-59-kor érkezik és ott csatlakozik a Budapestre közlekedő személyszállító gyorssteher és a Fiumébe közlekedő gyorsvonathoz. Siófokról délután 5-50-kor a déli vasut Pragerhofból és Budapestre érkező személyvonataihoz csatlakozó motoros vonat indul, mely Kaposvárra este 10-4-kor érkezik.

Tab-Siófok között: Tabról r. 5-26-kor egy motoros vonat indul, mely Siófokra r. 6-30-kor érkezik s ott csatlakozik a déli vasut Budapestre közlekedő személy- és gyorsvonatához. Siófokról este 9-21-kor a déli vasut Pragerhofból érkező gyors és Budapestre érkező személyvonatához csatlakozó motoros vonat indul, mely Tabra este 10-25-kor érkezik.

Budapest, 1908. okt. Az Igazgatóság.

**Tüdőbefegek, gyomor, bél, vesebetegségek, közhívenyek megmentője,
a legegészségesebb üdítő asztali ital**

**A MÁLNÁSI
Siculia**

**ARTÉZI GYÓGYVÍZ
KAPHATÓ MINDENÜTT**

FŐ-RAKTÁR: BRAZAY KÁLMÁN
BUDAPEST, VIII., JOZSEF-KÖRUT 37/39.
Orvostanárok véleményei, használati utasítás minden üveghez van mellékelve

XXXVII-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordíthatni.
Ezen sorsjátéknak 1908 nyaroménye 365,000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 15,000 korona,

továbbá:

1 főnyeremény	20.000 korona	10 nyaromény	1.000 korona
1	10.000	150	100
1	5.000	300	50
5	2.000	1500	20
		10000	10

Huzás visszavonhatatlanul 1908. év december hó 30-án.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magyar kir. lottó- és sorsjáték igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-
adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltóüzletben.

Magy. kir. Lottó- és sorsjáték igazgatóság.

ŐSZI ÉS TÉLI UJDONSÁGAINK.

meglepő nagy választékban raktárra érkeztek.

LÖWY MÁTYÁS ÉS TÁRSA divatruháza.

61-100

UJVIDÉKEN, Főter. „Erzsébet szálloda“ épület

Hirdetmény és felhívás.

Az *Ujvidéki Kereskedők és Iparosok Hitelintézete* mint szövetkezet felszámolás alatt a K. T. 249. §-ában foglalt rendelkezéshez képest közhírré teszi, hogy nevezett szövetkezet az 1908. évi február hó 16-án tartott közgyűlési határozat és az ujvidéki kir. törvényszék mint kereskedelmi bíróságnak 5750. P. 908. sz. végzése alapján feloszlik, illetve felosztott olyképp, hogy összes aktívait és passzívait az *Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság* ujvidéki bej. cégnek átadta. A hivatkozott §. intézkedéséhez képest felhívtnak a fent megnevezett szövetkezet hitelezői, hogy jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított 6 hó alatt esetleges követeléseiket annál is inkább érvényesítsék, mert ennek elmulasztása esetén a jelzett határidő lejártával a szövetkezet vagyonának végleges felosztását és a szövetkezet cégének törölését mi sem fogja többé akadályozni.

Kelt Ujvidéken, 1908. október hó 6-án.

UJVIDÉKI KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK

3-3 **HITELINTÉZETE MINT SZÖVETKEZET**

FELSZÁMOLÁS ALATT.

Fürst János, s. k. Hajós Miksa, s. k.

T. C.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy *csütörtökön, folyó évi október hó 22-én*

saját termesű kamenical

Provalta-hegyi boraim

kimérését megkezdem a következő árakért:

Muskatály óbor	literje	40 kr.
Rizling	"	32 "
" ujbór	"	26 "
Siller	"	26 "
Slanka	"	24 "
Saját égetésű törkölypálinka	"	50 "

Amidőn számos látogatásért esedezek, előre is valódi és hamisítatlan italokról biztosítom.

Tisztelettel

TOMAN MÁRTON,

3-3 Ujvidék, Alkotmány-utca 18.

Klein Éva

Szakorvostól nyert képesítés alapján ajánlkozik masszírozásra és hidegvíz-kezelésre.

Zrinyi Ilona-utca, 19. sz. 3-3

Egy urasági lakás,

mely 8 szoba, 2 előszoba, konyha, fürdőszoba, istálló és egyéb mellékhelyiségekből áll, gázvilágítás és vízvezetékekkel azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítással Kasovitz Zsigmond irodája, Kossuth Lajos u. 37. szolgál.

Eladó ház.

Petőfi-utca 74. szám alatt levő házat szabad kézből eladom.

Bővebb felvilágosítást nyújt ugyanott a háztulajdonos: **Vellekovi-Zsófia.** 3-3

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Főter, saját ház Pazar berendezés, látványosság. **Telefon 105.**

ALAPITTATOTT 1866-ban.

Fűszer, csemege-, sajt, saját termesű borok, valódi szerémi szilvorium kereskedés.

Bel- és külföldi borok.

Likörök
Zöldség
Gyümölcs és hal
Conservek
Vadak
Hízalt szárnyas
Finom felvágott és hús-
Neműek.

Legfinomabb teák.

Jamaika rum
Tea sütemény
Kugler Gerbeaud
Sütemények és bonbonok
Mézeskalács
Libamáj
Szárnyas és tengeri rák
Pástétomok.

Önközött gyümölcs.

Töltött francia
Dimnye
Magyar és francia pezsgők
Kassai s prágai sodar
Angol husos szalonna
Füstölt lazac
Óriás kelet-tengeri hering.

Ozsonnák és jourok részére hideg plattnik és halak diszes elkészítését elvállaljuk.

Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek, vidéki megrendeléseket ingyen

osomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

Árlistát ingyen és bérmentve.

Kérem figyelni!

Nem okvetlen szükséges sokat fizetni egy óráért, hogy jól és pontosan járjon, mert

FISCHER M. mű-órásnál Ujvidéken

II. Rákóczy Ferencz-út 20. szám alatt

minden óra pontos javítása, (különleges órák, ismétlő chromometer, chronograf és verőszobák kivételével), csak 90 kr.-ba = (1.80 k.) kerül, ha a szerkezetnek valamelyik része nem hiányzik.

Egy lánchuzamú óra pontos javítása . . . 75 krajcár.

" ébresztő . . . 65 "

" zsebóra rugó betevés . . . 55 "

" zsebóra fedél felrugó . . . 45 "

" üveg bármily vastag . . . 15 "

" mutató . . . 12 "

" kulcs . . . 4 "

Az általam javításra elvállalt óráért (törésen kívül) jótállok, hogy t. megbízomnak avval 3 évig baja nem lesz. — Kérem csak egyszer megkísérteni és meglesz győződve.

Szíves bizalmát kéri

FISCHER M. mű-órásnál.

Honi gyártmány!

ZIKMUND és TÁRSA

Honi gyártmány!

UJVIDÉKI GÉPGYÁRA ÉS VASÖNTÖDÉJE

ajánlja saját gyártmányu és legjobb szerkezetű:

„Hercules“ szőlő sajtolóit.

Kukorica darálót.

Trieürjeit.

Drill vetőgépeit.

Kukorica morzsolót.

Járgányait.

„Duna“ lánokutait.

Szeckska vágót.

Vasekét.

Benzin- és gázmotorok.

Szállít teljes téglagyári- és malom berendezéseket.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Képviselőket keresünk.

Nyomatott Hirschenhauser Benó könyvnyomdájában Ujvidéken.

